

Combat, proximitat, missió (6): «Més gran que el teu cor» Contrició i reconciliació

Només Déu és més gran que el nostre cor, i per això només ell pot guarir-lo, reconciliar-lo fins al fons.

23/10/2024

Part de la fascinació que Jesús generava als seus contemporanis es devia a la seva capacitat de curar el

que és incurable. El Senyor atreia també molt d'interès pel sorprenent d'alguns prodigis, per la força i l'originalitat de la seva predicació, per la seva simpatia i el seu bon humor, perquè apareixia com el Messies promès a les Escriptures... però molts s'acostaven a la seva figura sobretot pels miracles que feia amb els malalts. S'havia corregut la veu que leprosos, paralítics, cecs, sordmuts o persones amb problemes de mobilitat, s'havien curat gràcies a les paraules i els gestos.

Però aquell misteriós metge guaria els cossos també per mostrar un poder més gran: guarir les ànimes. Jesús reconcilia com només ho podria fer Déu: ve a curar el fons del nostre cor. «Què és més fàcil, dir: “Els teus pecats et són perdonats”, o dir: “Aixeca't i camina”? Doncs perquè sapiguen que el Fill de l'Home té potestat a la terra per perdonar els pecats —es va dirigir al paralític—, a

tu et dic: aixeca't, agafa la teva llitera i marxa a casa teva» (Lc 5, 23-24). Al Senyor li interessa, sobretot, guarir la nostra ceguesa interior: la que ens impedeix adonar-nos de tot allò que en rebem; vol guarir la nostra mudesa, la nostra incapacitat de posar paraules al mal que hi ha en nosaltres; la sordesa que ens impedeix atendre la veu de Déu i les necessitats del nostre proïsme; la nostra paràlisi per moure'ns cap al que ens pot fer veritablement lliures; o la lepra que fa creure'ns indignes d'un Déu que mai no es cansa de buscar-nos. Cada moment de la vida de Crist, i en especial la seva passió i resurrecció, manifesta el seu desig de curar. L'única cosa que necessita és trobar en nosaltres aquest mateix desig. La curació només és possible si no amaguem la nostra ferida davant de qui té el poder de guarir.

Déu és més gran que el nostre cor

«I tot això és obra de Déu, que ens ha reconciliat amb ell mateix per Crist i ens ha confiat a nosaltres aquest servei de la reconciliació», escriu sant Pau als de Corint.

«Efectivament, Déu, en Crist, reconciliava el món amb ell mateix, no tenint-li més en compte els seus pecats, i a nosaltres ens ha encomanat l'anunci de la reconciliació» (2Co 5, 18-19). Les primeres comunitats cristianes, potser pel contrast amb la dura lògica social que les envoltava, van anar comprenent que la reconciliació amb Déu i amb els altres era un do que només podia venir de dalt. S'adonaven que nosaltres no podem “causar” el perdó de Déu amb la nostra penitència o amb els nostres actes de reparació, sinó que només podem acceptar amb agraïment el regal gratuït —la “gràcia”— que ell ens ofereix.

És fàcil que, sense adonar-nos-en, ens trobem aplicant al perdó de Déu la lògica d'un perdó *massa humà*. Per a una mentalitat estrictament legal, el que és important és el pagament d'una sanció, la quantitat que s'ha de reparar, l'esforç per tornar a un equilibri anterior al dany. Però precisament aquesta lògica, amb la desesperació silenciosa que pot generar en qui no té com reparar, és allò que Jesús va venir a superar.

«¡Mira quines entranyes de misericòrdia té la justícia de Déu! — Perquè, en els judicis humans, es castiga qui confessa la culpa: i, en el diví, se'l perdona»^[1].

La primera carta de sant Joan també explica aquesta notícia consoladora, amb unes paraules que ens poden omplir de pau: «Davant de Déu mantindrem en pau la nostra consciència. Perquè, encara que la consciència ens acusi, Déu és més gran que la nostra consciència i ell

ho sap tot» (1 Jn 3, 19-20). Jesús repeteix una vegada i una altra que ha vingut a salvar-nos i no a condemnar-nos^[2], però, així i tot, poden sorgir fàcilment al nostre interior veus que tractin d'inquietar-nos: la d'una esperança feble, que convida a tirar la tovallola, perquè no acaba de creure's que Déu ho pot perdonar tot; o la de la supèrbia que no suporta constatar una vegada més la pròpia debilitat.

El Papa ens encoratja a sortir al pas d'aquestes veus: «Tu, germana, germà, si els teus pecats t'espanten, si el teu passat t'inquieta, si les teves ferides no cicatritzen, si les contínues caigudes et desmoralitzen i sembla que has perdut l'esperança, si us plau, no tinguis por. Déu coneix les teves debilitats i és més gran que els teus errors. Déu és més gran que els nostres pecats, és molt més gran. Et demana una sola cosa: que les teves fragilitats, les teves misèries, no les

guardis dintre teu; sinó que les portis a Ell, les col·loquis davant d'Ell, i els motius de desolació es convertiran en oportunitats de resurrecció»^[3].

En aquest mateix sentit, sant Josepmaria ens convidava a fixar-nos en els personatges que s'acosten a Jesús, conscients que no tenen cap possibilitat de pagar la factura de la curació, ni física ni espiritual. Però aquesta convicció els obre les portes de la veritable vida espiritual, l'espai de la gratuïtat, on aquesta “gràcia” és el més important: «¿Et penses que són tants els teus pecats, que el Senyor no podrà escoltar-te? Doncs, no es així, perquè té entranyes de misericòrdia (...). Si, malgrat aquesta meravellosa veritat, t'adones de la teva misèria, digues com el publicà: Senyor, soc aquí, Vós mateix! I vegeu què ens diu sant Mateu, quan a Jesús li posen un paralític davant. Aquell malalt no fa cap comentari: només és allí, a la presència de Déu. I Crist,

remogut per aquesta contrició, per aquest dolor del qui sap que no es mereix res, no triga a reaccionar amb la seva misericòrdia habitual: *confiança, fill, et són perdonats els pecats!*»^[4].

Cura'm, Senyor, del que se m'amaga

La convicció que Déu sempre ens perdona vibra també al cor del salmista: «Però ara reconec el meu pecat, no t'amago més la meva culpa. Tan bon punt m'he proposat, Senyor, de confessar-te la falta, m'has perdonat la culpa comesa» (*Sal 32, 5*). Així ens apropem nosaltres al misteri de la santa Missa: per poder unir-nos a la creu de Jesús, per entrar en la seva transformació amant de tot el mal de la història, comencem per reconèixer amb humilitat la nostra culpa; i ens colpegem el pit en fer-ho, perquè el cor es desperti^[5].

En aquesta insistència per reconèixer els nostres pecats, conscients o inconscients, alguns han volgut veure un possible desequilibri psicològic o un afany per carregar pesos innecessaris a l'ànima. En realitat, encara que hi ha tendències escrupoloses que bloquegen el creixement de la vida interior, també hi ha un sa sentiment de culpa, indispensable per desplegar les ales del cor. Només hi ha llibertat allà on hi ha responsabilitat, on les nostres accions són preses de debò. Tot procés de creixement espiritual passa per mirar de front, amb realisme, les nostres pròpies accions; també aquelles en què experimentem inquietud o remordiment. Necessitem veure, juntament amb Déu, els nostres pensaments, paraules, obres o omissions^[6]: comprendre en què hem pogut ferir —o, gairebé pitjor, tractar amb indiferència— Déu i els altres; en què ens hem fet mal a nosaltres

mateixos, deixant que creixi a la nostra ànima el jull. Perquè només la veritat ens allibera (cf. *Jn* 8, 32), especialment la veritat sobre la nostra pròpia vida.

En aquesta tasca cal evitar tres temptacions: primer, la de minimitzar la nostra culpa, per un examen de consciència superficial, o per defugir el silenci interior en què ens espera l'Esperit Sant per mostrar-nos la nostra pròpia veritat; segon, la de transferir la culpa als altres o a les circumstàncies, de manera que apareguem habitualment com a víctimes, o com si mai féssim mal a ningú; i, en darrer lloc, una temptació que sembla el contrari de l'anterior, però que acaba portant a la mateixa complaença estèril: la que desvia el nostre penediment de Déu i dels altres per centrar-lo en el nostre orgull ferit, en el fet d'haver-nos-hi fallat de nou a nosaltres mateixos.

«Però qui s'adona d'una falta involuntària? Disculpa allò que em passa inadvertit! Preserva el teu servent de l'orgull, que no s'apoderi de mi; així seré irrepreensible, i net d'una gran culpa» (*Sal* 19, 13-14). En el fons d'un sentiment de culpa sa no hi ha l'actitud d'«un maníac col·leccionista d'un full de serveis immaculat»^[7], sinó la humilitat de qui vol descobrir què és allò que l'allunya de Déu, què és allò que crea divisió en la seva ànima i al seu voltant, què és el que li impedeix donar i rebre amor. No confessem la nostra «imperfecció» sinó la nostra indiferència o el nostre poc afecte, manifestats en detalls concrets: «hi ha hagut alguna cosa en mi que et pugui a Tu, Senyor, Amor meu, doldre?»^[8]. D'aquesta actitud en pot sortir la llum que ens porti a descobrir serenament la nostra pròpia veritat: a mirar al més profund del nostre cor, on ja es troba, volent obrir-se camí en

nosaltres, el Regne de Déu (cf. *Lc* 17, 21). Un saludable sentit de culpa és un aliat en el nostre afany per ser més de Déu; un catalitzador de les nostres «conversions successives»^[9], sempre que recordem que sense Ell no podem fer res.

Un sagrament que torna la bellesa al món

Sant Agustí deia que «l'Església és el món reconciliat»^[10]. Per això la família de Déu es desenvolupa «reconciliant el món amb Déu. Aquesta és la gran missió apostòlica de tots»^[11]. I el sagrament de la reconciliació és un dels centres neuràlgics del gran moviment de reconstrucció, de pacificació, de perdó. És el millor lloc des d'on podem prendre distància de la nostra culpa; aquí ens adonem que, encara que som pecadors, no som el nostre pecat; i que, davant d'un Pare que ens estima sense condicions, no

necessitem amagar res. El sagrament de la reconciliació ens ajuda a enfrontar-nos amb la nostra fragilitat, les nostres contradiccions, les nostres ferides; i a mostrar-les a l'únic metge que les pot curar. Sant Pau ho feia amb una seguretat sense límits: «Per això em gloriaré sobretot de les meves febleses, perquè reposi sobre meu el poder del Crist» (2 Co 12,9).

Aquesta confiança, però, va de bracet de la contrició, el patiment del cor pel mal que troba dins seu: «Renta'm ben bé de les culpes, purifica'm dels pecats. Ara reconec les meves faltes, tinc sempre present el meu pecat» (Sal 51, 4-5). La tradició catòlica sol diferenciar dos tipus de contrició: la que sorgeix de l'amor a Déu —el penediment per haver rebutjat l'amor de la Trinitat, és a dir, de les persones més importants de la meua vida—; o la que sorgeix, de manera indirecta, ja sigui per comprendre el

dany ocasionat amb el pecat, les conseqüències espirituals, o la confiança en la saviesa de l'Església^[12]. La primera és anomenada «contrició perfecta»: per ella, Déu ens perdona els pecats, fins i tot greus, per tal que ens proposem acudir al sagrament de la reconciliació quan sigui possible. La segona és l'anomenada “contrició imperfecta”; també és un do de Déu que inicia un camí espiritual, perquè ens disposa a rebre el perdó dels pecats al sagrament. Els actes de contrició, que poden ser breus oracions improvisades al llarg del dia —Perdó, Jesús!— desperten aquest dolor del cor; ens preparen per rebre i per compartir més abundantment la misericòrdia de Déu.

El Catecisme de l'Església ens recorda també que, juntament amb el sagrament de la penitència, únic lloc on Jesús ens allibera dels pecats greus, també podem rebre d'altres

maneres la reconciliació dels altres pecats. La Sagrada Escripura i els Pares citen, entre ells, «els esforços realitzats per reconciliar-se amb el proïsme, les llàgrimes de penitència, la preocupació per la salvació del proïsme (cf. *Jm* 5, 20), la intercessió dels sants i la pràctica de la caritat “que cobreix multitud de pecats” (1 *Pe* 4, 8)»^[13]. Tot i això, l'Església no deixa de recomanar la confessió sacramental també per a aquestes faltes menys greus. Sant Pau VI recordava que «la confessió freqüent continua sent una font privilegiada de santedat, pau i alegria»^[14]. I sant Josepmaria: «Acudiu setmanalment —i sempre que en tingueu necessitat, sense donar cabuda als escrúpols— al sant Sagrament de la Penitència, al sagrament del perdó diví, (...) i redescobrirem el món amb una perspectiva joiosa, perquè sortí bell i net de les mans de Déu, i així de bell l'hi tornarem, si aprenem de penedir-nos»^[15].

La confessió freqüent ens permet afinar el cor, i evita que ens acostumem a la nostra fredor, les nostres resistències a l'amor de Déu. Benet XVI comentava una vegada: «És veritat que els nostres pecats són gairebé sempre els mateixos, però netegem les nostres cases, les nostres habitacions, almenys un cop per setmana, encara que la brutícia sigui sempre la mateixa, per viure en un lloc net, per recomençar; altrament, potser la brutícia no es veu, però s'hi acumula. Una cosa semblant també val per a l'ànima, per a mi mateix; si no em confesso mai, l'ànima es descuida i, al final, estic sempre satisfet de mi mateix i ja no comprenc que m'he d'esforçar també per ser millor, que he d'avançar. I aquesta neteja de l'ànima, que Jesús ens dona al sagrament de la Confessió, ens ajuda a tenir una consciència més desperta, més oberta, i així també a madurar

espiritualment i com a persona humana»^[16].

«El sagrament de la Reconciliació necessita tornar a trobar el lloc central a la vida cristiana»^[17], ha escrit el Papa Francesc. Més enllà de la curació de les grans ferides, és un aliat necessari en la vida cristiana diària: ens ajuda a conèixer-nos cada vegada millor, i a familiaritzar-nos amb el cor misericordiós de Déu. Difícilment superarem de manera immediata totes les rutines o disposicions que ens porten al mal: la gràcia compta amb la història, i s'ha de fer una cosa amb la nostra^[18]. Per això, sense expectatives irrealistes que ens poden fer desesperar de la nostra debilitat, o fins i tot de la gràcia, tinguem sempre la mirada posada en Jesús; no deixem d'acudir a qui vol i ens pot guarir. Perquè la vida espiritual és «un continu començar i recomençar. —Recomençar? Sí!:

cada cop que fas un acte de
contrició»^[19].

Andrés Cárdenas Matute

[1] Sant Josepmaria, *Camí*, n. 309.

[2] Cf. per exemple Jn 3,17; 12, 47.

[3] Francesc, Homilia, 25-III-2022.

[4] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, n. 253.

[5] Cf. *Missal romà*, ritus inicials.

[6] *Ibid.*

[7] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 75.

[8] Sant Josepmaria, *Forja*, n. 494.

[9] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 57.

[10] Sant Agustí, *Sermó* 96 n. 8.

[11] F. Ocáriz, Missatge pastoral, 21-X-2023.

[12] Cf. *Catecisme de l'Església catòlica*, nn. 1452-1453.

[13] *Ibid.*, n. 1434.

[14] Sant Pau VI, Ex. ap. *Gaudete in Domino*, n. 52.

[15] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, n. 219.

[16] Benet XVI, Catequesi, 15-X-2005.

[17] Francesc, *Misericordia et misera*, n. 11.

[18] Cf. Francesc, *Gaudete et exsultate*, n. 50.

[19] Sant Josepmaria, *Forja*, n. 384.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/combat-
proximitat-missio-6-mes-gran-que-el-
teu-cor-contricio-i-reconciliacio/](https://opusdei.org/ca-ad/article/combat-proximitat-missio-6-mes-gran-que-el-teu-cor-contricio-i-reconciliacio/)
(05/04/2025)